

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljaújhely, Fő tér 9. szám

Telefon: 42. szám.

Kéziratokat nem adjuk vissza.

Nyilttérben minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP

Előfizetési ára:

Hónapra 12 korona, félévre 6 kor,
negyedévre 3 korona.

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden sor után
3 fill. Feletti betűknél nagyobb, vagy
díszbetűkkel, vagy kerettel ellátott hir-
detések tármérték szerint egy négyszög-
centiméter után 8 fill. — Állandó hirdeté-
seknek árkedvezmény.

Két mező.

— máj. 5.

Milyen fájdalmas és nehéz vis-
szaemlékezni a többi májusokra,
a régiekre, amik elmúltak, elso-
dorta őket a szél szárnya, mint
egy álmot, amit lelkünk könnyű
idők békés nyugalomban álmo-
dott. Valami ünnepet, benső, mély
lelki ünneplést jelentett a május
első ragyogása mindenkinek, an-
nak is, aki e napon nem a pihenő
szerszámok mellett ábrándozta vé-
gig a világszabadság nagyszerű
álmát.

... . Eltűnt a régi május. —
A piros rózsák a keblekből nyil-
nak. A szívek öntik a piros vért,
amely ha szimbóluma lehet az el-
jövő örök béke, igaz szabadsá-
gok uralmának, minden szen-
vedést, minden fájdalmat megért.

Két mezőn folyik a nehéz harc,
amelyben a népek, sokat szenved-
tek, sokat vértett népek sorsa
dől el e végzettől terhes nagy
időkben. Az egyik mezőn a halál
tartja dus kertészetét. Gyűlöletet
ültet, fátumot termel és halált
arat a vén kaszás e mezőn, mely-
nek tüzes-piros rózsái sok ma-
gyar szív elhullajtott véréből fa-
kadnak. Szent véresöppek ezek,
melyek párjából a szabadság
mámoritó vágya árad széjjel és
új termékenyülést ad a kiszik-
kadt földnek. Drága magyar fiuk
és becsületes fegyvertársaik,
szent hősök végzik a fekete me-
zőn a legnagyobb munkát, új tör-
ténelmi csillogást hintve néptük
nagy nevére.

És ahogy szelid lankába hajla-
nak a kárpáti hegyek és a szent
vérben fűrdött májusi napsugár
lesiklik a pirosra festett sziklá-
ról, új munkát talál. — Itt nem
dörög a fegyver és az acél, amely
ragyogva veri vissza a ráömlő
meleg napfényt, a béke szerszá-
ma, az élet aratója, az eke vasa.

Fent a hegyek között vigyo-
rogva arat a komor, sötét halál;
lent, a szelid domboknál és a vég-
telenbe futó magyar síkon az élet
jár. Ő vet és mosolyogva, remény-
től duzzadtan várja a legszebb és
legjobb aratást.

Tekintetünk elsiklik a két me-
ző felett. Fáradtan járja ott a
pusztulás szomorú útját, nemzeti
életünk legnagyobb kálváriajárá-
sának örök emlékezetű fájdalmas
állomásait. Mennyi magyar vér,
mennyi nagyszerű élet adott
szent emléket a kárpáti határhe-
gyek minden sziklájának. Mikor
aztán nagyon fáj már a véres

hegyek látása, elvándorol képze-
letünk le a síkokra, ahol az élet
veszi át uralmát és friss munká-
val veti a barázdákba a jövő
boldogság és megújulás nemes
magvait.

A halál és az élet két birodal-
mában nagy munka folyik. Ott
aratnak e napfényes tavaszon, itt
a vetés munkája folyik. És e ve-
tés fogja eldönteni, hogy ne le-
gyen végzetes a seb, amit a há-
borús aratás pusztítása a nemzet
testébe ütött.

Csupa öröm és bizalom a szí-
vünk, ahogy elnézünk a zempléni
földek felett. A májusi nap me-
legre csókolja a rögöt, amely dus
kamattal fizet, ha lélekkel, odaadó
munkával szolgáljuk. — És le-
gyünk büszkéek rá, hogy amikor
derék fiaink értünk viaskodnak a
szláv ördöggel, mi is igyekezzünk
megtenni itthon kötelességünket.
Ha egy pillanatra elpihenne fent
a harci zaj és lehanyatlana a sok
milió kézből a fegyver, meg kel-
lene hallania a mi hőseinknek,
hogy itt is zeng az acél, az eke
vasa nem pihen és erősen dolgoz
elfoglaltságban van az egész
nemzet

A májustól kezdődő időkre
várták a háború eldőlését. Ez az
első tavaszi hónap kiesalja a be-
ásott földből a harcosokat és
végső tusában dölnék össze a
fegyveres seregek az áldott jó
meleg nap alatt. A döntés sze-
rencséjeért mindenhol nagy mun-
ka folyik. Az ágyuk torka kime-
redten fordul észak felé és gyil-
kos záporral öntözi az ellenünk
tóduló ellenséget. Katonáink pe-
dig látják, hogy mögöttük egy
kitartó nép áll, amely a háboru-
ért folyó békés munka frontján
is megteszi a kötelességét, erőt
és kitartást ad a gondolat a ka-
tonának, hogy érte most otthon
imádkoznak és dolgoznak. A bé-
kés munka e dus folyama szeli
át a halált és a fétet elválasztó
nagy országutat és táplálja friss
erővel az érettünk harcolókat. It-
hon dolgozni kell, művelni ezt az
ezer év óta vérrel, könnyel és
verejtéssel dusan megöntözött
földet.

Nagyon egymásra vagyunk
utalva. Sok az ellenségünk és ha
a magunk erejében elvész a hi-
tünk, elvész mindenünk. A ragyo-
góan szép májusi nap alatt ve-
gyük mi itthonmaradottak mind
a mindenkinek megfelelő munka
becsületes szerszámát a kezünkbe
és menjünk a munkához, amelyen
e nép jövőjének új, nagy alapja
épül.

A nyugatgalíciai nagy győzelem

Az oroszok üldözése tart.

Budapest, máj. 4.

Az osztrák-magyar vezérkar jelenti:

Németország és Auszria-Magyarország szövetséges
csapatai hű fegyverbarátságban új győzelmet vívtak ki. Azt
a nagyon megerősített ellenséges arcvonalat, amelyet az
oroszok a limanovai győzelmes csatánk után visszavonu-
lásuk óta Nyugatgaliciában a Visztula és a Kárpátok fő-
gerince közt tartottak, egész terjedelmében elfoglaltuk.

A támadást folytatva osztrák-magyar és német haderők
tegnap is Frigyes főherceg tábornagy hadseregfőparancs-
nok szemeláttára az egész arcvonalon újabb sikereket
küzdöttek ki; feltartóztatlanul tovább vonultak előre
kelet felé és a nagy orosz erőket újfent sürgős visszavonu-
lásra kényszerítették.

Az összeredmény jelentősége még megközelíthetőleg
sem tekinthető át.

**A hadifoglyok száma eddig több mint harminc-
ezerre növekedett és óráról órára tovább nő.**

Az elfoglalt számos orosz hadállásban tömegtelen hadi-
anyagot zsákmányoltunk. 22 ágyú és 64 géppuska van az
eddiggi zsákmány közt.

Az összes többi arcvonalakon a helyzet nagyjában
változatlan.

Höfer altábornagy,

a vezérkar főnökének helyettese.

21,000 fogoly a Kárpátokban.

A német hadviselés sikerei.

Berlin, máj. 4.

A német nagy főhadiszállásról hivatalosan jelentik:

Nyugati hadszíntér:

Flandriában támadásainkat észak és kelet felől nagy siker-
rel folytattuk. Ma reggel Zevenkote, Zonnebek, Westhök és a
Polygonenweld erdő, továbbá Nonneboschen, megannyi olyan
helység, amelyekért hónapok óta hevesen folyt a harc, ke-
zünkbe került. Az elvonuló ellenség Yperntől északra s délre levő
ütegeink oldaltüzelése alatt áll. Az Argonokban a franciák le Four
de Páristól északra hasztalan kísérletet tettek egy általunk
május elején elfoglalt árok visszafoglalására. Maas és Mosel
közötti tüzéségi harcok tegnap is tovább folytak.

Keleti hadszíntér:

Nitau felé való üldözésközben elfogott oroszok száma több
mint négyezerre emelkedett. Kalvarjától délkeletre megújított
orosz támadásokat visszavertük, 170 oroszot elfogtunk. Szintugy
meghúsultak az oroszoknak Augustowtól délkeletre ellenünk
intézett támadásai, miközben az ellenség nagy veszteségeket
szenvedett s azonkívül hadifoglyokban 4 tisztet és 420 főnyi
legénységet, valamint 2 géppustát veszített. Jedwabnonál és
Lamzától északkeletre visszavertük az oroszoknak egy éjjeli
támadását.

Délkeleti hadszíntér:

Az Erdős-Kárpátok és a Felső-Visztula közti offenzíva jól
előbbre halad. Első nap zsákmánya 25,500 fogoly, 16 ágyú és 47
géppuska és ezidő szerint még át sem tekinthető mindennemű
hadiszér.

Győzelmünk ünneplése a parlamentben.

Budapest, máj. 4.

A képviselőház mai ülésén félegykor, amint Szerényi József képviselő befejezte beszédét, felállott gróf Tisza István miniszterelnök és jelentette a háznak, hogy hozzá éppen most érkezett jelentés szerint az osztrák-magyar és német csapatok Nyugat-Galiciában tegnapi éjtelmi elért nagy sikereket és előrenyomulásokat folytatván, elfoglalták az oroszok vonalát a Kárpátoktól a Visztuláig. Ezen nagy siker folytatásképpen, a tegnapi napon a szövetséges csapatok keleti irányban győzelmesen előrenyomultak és gyors visszavonulásra kényszerítették az oroszokat, akiket üldöznek. Ma még megközelíthetőleg sem ítélt meg ennek a győzelemnek egész hordereje, valamint a tegnapi és tegnapi ütközet során ejtett zsákmány. Ezen alkalommal csak annyit jelenthet, hogy eddig hatvennégy gépfegyver és huszonkét ágyú került kezünkre. A hadifoglyok száma eddig mára harmincezeret meghaladja és e szám még nem végleges.

A képviselőház összes tagjai pártkülönbség nélkül helyeikről felállva hallgatták végig a miniszterelnök jelentését és percekig tartó dörgő tapsal és éljenzésekkel kísérték azt.

A miniszterelnök beszéde után gróf Apponyi Albert állott fel, javasolta, hogy ezen egyszerű haditények alkalmából a képviselőház adjon mélyen érzett halálának és elismerésének kifejezést vitéz katonáink és szövetségeseink iránt. Beöthy Pál elnök a képviselőház általános lelkes tetszésétől kísérve javasolta, hogy a Ház intézzen hódoló és szerencsekívánó táviratot a királyhoz, valamint a hadsereg főparancsnokához.

Az ünnepélyes pillanatra való tekintettel elnök az ülést felfüggesztette.

Levél a szerkesztőhöz.

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

Az Ön becses lapjában e hó 1-én Mailáth József grófnak egy levele jelent meg, amelyben az én április hó 24-i közlésemre válaszolt.

Dacára annak, hogy nem vagyok barátja a hosszú polemiáknak, mégis kérem excellenciáját, méltóztatna ezen válaszat tudomásul venni, miután úgy látom, hogy az én szándékomat félreértette.

Cikkemnek kezdetén említém, hogy legkevésbé sem akarom a megfigyelő állomás célszerűségét, vagy Mailáth gróf érdemeit kétségbe vonni; ezt vele szóbelileg is közöltem. A megfigyelő állomásról egyáltalában nem is volt szó és Mailáth grófnak személyét is szívesen említetlenül hagytam volna, de nem tehettem, mivel a Lloydban megjelent cikk írója excellenciájáról az általam és mások által kifogásolt szavakat használta.

Elismerést senki számára se nem kértem, se nem kívántam és arra, hogy a Pester Lloyd cikkére reflektáljak, csakis e kifejezés készített: „Gróf Mailáth József se főispán, se polgármester, hanem e vidéken a multban, valamint a jelenben egyáltalában — minden.” — E szavakban lekicsinylés rejlik mindazok részére, kik bármely megbízásban részesültek és ez az, ami visszautasítandó.

Ez az április 24-i cikkemnek magva, amelyen semmi változtatnivalóm nincs, kivéve a címet, amely, mint Mailáth gróf nagyon helyesen említi, a németből magyarra fordítva nem sátorlajuhelyi betegnyugvó állomás, de sátorlajuhelyi megfigyelő állomás.

Azon kéréssel, hogy ezen soraimat becses lapjában közzétenni szíveskedjék, részemről e nyilvános polemiát befejezettnak tekintem és maradok igen tisztelt Szerkesztő urnak Bodrogkeresztur, 1915. máj. 3-án

tisztelő híve:

Gróf Wolkenstein Oswald,
őrnagy
és Vörös Kereszties főmegbízott.

Nők a közigazgatásban.

Megnyitják előttük
a jegyzői irodákat.

— máj. 5.

A háborús állapotok a közigazgatási hivatalnokok nagy részét a harc-térre szolgáltatták. Ennek az a következménye lett, hogy a közigazgatási munkálatok elvégzése csak nehezen történhetik, mert a megszorított munkával csökkent létszám áll szemben. Különösen a falvakban állt be

nagy munkatorlódás. A belügyminiszter intézkedésére a községi jegyzőket meghagyták ugyan íróasztaluk mellett, de a segédjegyzőknek, jegyzői irnokoknak és a gyakornokoknak el kellett menniük a harctérre.

A beállott helyzet arra kényszerítette a községeket, hogy a háboru alatt felhalmozódott munkaanyag feldolgozásához nőket használjanak fel. Az egyik dunántúli község előljáró-sága a minap katonai szolgálatra bevont segédjegyző helyettesítésével annak feleségét bizta meg. A fővárossal szomszédos Erzsébetfalva község közigazgatása már 2 hónap óta foglalkoztat 20 hivatalnoknőt, akik kitűnően beváltak. Most a községi jegyzők között megindult a hivatalos mozgalom, hogy ezt a kényszerű helyzetet, mely a nők alkalmazását előidézte, törvényessé tegyék és a jegyzői irodákban nők alkalmazását hivatalosan is elismerjék. A Vármegyei Tisztviselők Országos Egyesülete legközelebbi ülésén foglalkozni fog a női tisztviselőknél jegyzői irodában való alkalmazásával.

Kis gyermekek a hősök árváinak.

— máj. 5.

Damjanovics Agoston sátorlajuhelyi g. kath. esperes lelkész egy meghatározott adományt küldött be hozánk a következő szép sorok kíséretében:

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Szíveskedjék a mellékelt 10 koronát házáért elvett hős katonáink özvegyei és árvái részére átvenni a Hadsegélyező hivatalhoz juttatni.

Tegnap, május 2-án a borsii gör. és róm. kath. elemi népiskolában elnökletem alatt megtartott évzáró vizsgán megjelent br. Sennyey Gézané urnő ömeltósága is s a Petrik Ede nyug. tanító, mint helyettes által felmutatott tanítási eredményével igen meg volt elégedve. A tanulók szorgalmát honorálandó 10 koronát adott át nekem, hogy cukrot vegyek részökre.

Ezek a jó gyermekek egyakarattal lemondtak a cukorról s a kegyesen adott jutalmat küldik a hősök elmaradt özvegyeinek és árváinak kenyérre.

A nemesszöv. bárónő ömeltóságának ezuton mondok köszönetet az adományért, mely a gyermekek kezén át az özvegyek és árvák nyomorának enyhítésére fog szolgálni.

Sátorlajuhely, 1915. máj. 3-án.

Hazafias üdvözléssel:
Damjanovics Agoston,
esp. lelkész, isk.-széki elnök.

HIREK.

Megyünk a Pünkösdi elé, pünkösdi napok, pünkösdi rózsák integetnek felénk a jövőből. A lelkünkben benne maradt még valami a régi tavaszok napfényes hangulataiból, de ez a hangulat ma már lőporfüstös lett, nem a béke, de a harcok napok hangulata. Már nem várjuk a békét, mint karácsonyra, husvétra vártuk, ma mindenki tudja már, hogy a békét csak akkor szabad megkötni, ha miénk a diadal. Ma nfacsen már senki, aki alkudni akarna. Sok szomorúságunkért, sok gyászunkért, elesett apánkért és sebesült fiainkért meg kell fizetnie a sorsnak. Nem béke kell, de ujjongó diadal, melynek hangjai tobzódva törnek ki a szívünkkel. Nem béke kell, de a megmámosodott öröm artikulátlan hangja, nem esend és finom kézfogás, de brutális porbaöklelés, amelylyel mindenkit letiporjunk, aki ellenünk támadt. Egyszer... egyszer csak ki kell jutni a mi részünknek is a kielégülésből; egyszer legalább nekünk is szabad állati gyönyörűséggel megállani le-tört holttestek felett és hallgatni, amint a messziségből gyászadalokat hoz ittas szívünk felé a tavasz. Hadd sirjon más is, hadd hulljon a porba idegen anya is, hadd szakgassa meg köntösét elesett fia felett az orosz muzsik és a szerb tehénpásztor, a bretagnei frank és a flamand hajós! Hadd sirjanak mind, hadd gyászoljanak... hiszen egy évezedt óta annyi okunk volt, hogy mindig csak mi gyászoljunk.

... Aztán elmúlik majd a nagy tombolás és összebékült szívvel — győzős és legyőzött — megyünk a Pünkösdi felé. Püngösdi napok, pünkösdi rózsák integetnek felénk a jövőből s lelkünkben új hangulatok fakadnak a napfény és tavasz jatekából. A napfény sugaraiban ösz-szehajlunk majd szeretőnkkel, a pünkösdi rózsának beszívjuk majd illatát... tavasz lesz, élet lesz a földön és életek fakadnak mindenütt. Megyünk a Pünkösdi felé hörgő sebesültek és vérző emberek vonatán.

Addig pedig csak dörögjön az ágyú és inkább haljunk meg mindannyian, semhogy azt a diadalmas Pünkösdot el ne érjük!

— Andrassy Géza gróf vaske-resztje. Andrassy Géza grófot, aki mint őrnagy teljesít szolgálatot a harctéren s a magyar királyi önkéntes automobil testület parancsnoka, a német császár II. osztályú vaskereszt-tel tüntette ki. Andrassy Géza grófot, — mint legutóbb jelentettük, — a király is kitüntette a III. osztályú katonai érdemkeresztrel.

— A főispán köszönete. Thoman István zongoraművész ur Budapestről egy általa rendezett zenedélután tiszta jövedelmeként 1400 koronát küldött be az orosz betörés folytán segélyezésre szorult zempléni véreink pillanatnyi segélyezésére. Ez uton is há-lás köszönetemet fejezem ki ugy Thoman urnak, mint a zenedélutánon közreműködött művésznőknek és mű-vész uraknak. A küldött pénz a be-küldő nemes intenciói szerint fog se-gélyezésre fordítatni. Meczer Gyula, főispán.

— Adomány a zempléni katonák árváinak. Szabó Pál könyvkereskedő neje 47 koronát adományozott az általa forgalomba hozott jótékonycélu levélpapír 5%-a fejében a hareban elesett zempléni vármegyei illetőségű katonák árvái részére, mely összeg a sátorlajuhelyi m. kir. adóhivatalba befizettetett.

— Kitüntetett ujhelyi ifju. A legfőbb hadvezetés és II. osztályú ezüst vitézségi éremmel tüntette ki Szabó Zoltán hadapródot, Szabó nyug. sátorlajuhelyi pénzügyőri felügyelő

főt. A kitüntetett ifju béke idején a SAC. kitűnő kapusa, az ujhelyi football kedvelő közönség kedvence volt.

— Halálozás. Mint a sárospataki református főiskola tanári kara mély megilletődéssel jelenti, Soltész Ferenc, a sárospataki ref. főiskola fő-gimnáziumának 25 éven át rendes tanára, majd 5 éven át főiskolai pénztári ellenőre és 23 éven át pénztárnoka, életének 94 ik, nyugalmazott tanárságának 41-ik évében elhunyt.

— Kamarai segély kereskedőknek, iparosoknak és magánalkalmazottaknak. A háboru folytán számos iparos, kereskedő és magánalkalmazott inséges helyzetbe jutott. Nagyjából az ipar- és a kereskedelem nem szenvedte meg a háboruval beállott konjukturális változásokat, sőt a megnövekedett szükségletek kielégítése épen a helyi ipar- és kereskedelem fellendülésével járt. Mindazonáltal vannak oly szakmák is, melyeket a háboru anyagilag hátrányosan érint. Ugyancsak nem javult a háboruval a magánalkalmazottak helyzete sem, sőt nagyrészt fix fizetésű alkalmazottak fizetése a háboru alatt legtöbbször nem emelkedett oly nagy arányokban, mint amint arányokban a megélhetési lehetőségei nehezebbé váltak. Ezért a kassai kereskedelmi és iparkamara állandó tevékenységet folytat az inségre jutott kereskedők, iparosok és magánalkalmazottak fel-segélyezésére céljából. A segélyező bizottság ülést tartott, hogy a beérke-zett segélykérvények felett döntsön és a rendelkezésre álló pénzalapokból a segélyt kiutalja.

— A városi moziban ma, szerdán este fényes műsorra lesz előadás, a melyben különösen egy 3 felvonásos idegizgató társadalmi dráma fogja megragadni a közönség érdeklődését. Azonkívül több érdekes, eredeti fel-vétel is vászonra kerül a világhábo-ruból. Holnap, csütörtökön teljesen új műsor lesz. Az előadások fél 9 órakor kezdődnek.

Menyasszonyi kelengyék

bevásárlásánál ajánljuk SZEGŐ SANDOR árúházának nagy fe-hérnemű osztályát. Elsőrangú árúk, legolesőbb árak.

Főszerkesztő és lapfajtáldozos: Éhlert Gyula
Felelős szerkesztő: Teleky Sándor.

HIRDETÉSEK.

A t. szőlőbirtokosok szives figyelmét felhívjuk arra a kedvező körülményre, hogy a Raffia Extra Majunga hozzánk megérkezett és avval bárminő mennyiségben jutányos árban szolgálhatunk.

Reichard Mór és Fia
Sátorlajuhely.

Klein József
szobafestő, tapétázó és mázoló
Sátorlajuhely

Rákóczi-utca 63. szám a.

I-só rendű modern
kiviteltű Legfinomabb bel- és külföldi anyagok.

Telefon szám: 22.